

BAJAI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
BAJA, GRÓF ZICHY BÓDOG-TÉR 8. SZ.
TELEFONSZÁM: 45.

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. MAMOSICH JÓZSEF

ELŐFIZETÉS EGY HÓNAPRA 2-80 fillér.
EGYES PELDÁNYSZÁM ÁRA 12 fillér.
Megjelenik hétköznaponként d. u. 2-ór.

A nők feladata a kenyérgondok leküzdésében

A kenyérgondokat éppen úgy érzi az, aki csak lelki szemével látja, mint az, akinél a gyomor szállítja azt a nyomasztó érzést az agyba. És ezen gondok ráülnek az egész társadalomra, mert az is érzi, annak is kell azokat éreznie, aki meglátásuk elől lecsukja a szemét, elzárja a szívét.

A háború és annak súlyos következményei nagyon megrontották társadalmi együttérzésünket. Lelkünk elsivárosodott.

Most azonban kezd már visszatérni a szív a szívhez, kezd a szív melege szétáradni, olvad a reatpadt jégpáncél. És erre éppen most van nagy szükség. Az egész ország, a hatóságok és a társadalom tevékenykedik, hogy a kenyérgondokat enyhítse.

Azonban csak pillanatnyilag lehet a kenyérgondokat a szív melegével enyhíteni. Nem is áll a munka gyümölcse felett a szeretet adománya. Sőt baj, ha erre vagyunk utalva. Az ajándékkenyer zamatában mindig van kevés keserű íz. Csak a munkával szerzett kenyér lehet igazán édes.

De hol a kenyeret adó munka? Bizony az mindig kevesebb lesz. Városunk lakosságának némely részében, különösen a férfiak, az év nagy részében munka nélkül voltak. Itt sok helyen a nők enyhítették a bajt. Kézimunkájukkal szerezték meg a mindennapi kenyeret. Nagyon sok család van Baján, melyben a nők kiváló munkájukkal tesznek a népet keresetre. Vannak, akik a kézimunkát összeszedik és elszállítják innen, idegenben eladják. Ők is keresnek. Szép összegre ruhát az a kereset, amely így betolylik.

Most azonban mintha ez a kereset is megcsappant volna. A fővárosi kézimunkakereskedők nem veszik át a nekik felkínált munkát, mert a fogyasztóközönség vásárlóképesége megcsökkent.

Ennek következtében tértlenégre kell merülnie annak az értékes munkaerőnek, amely eddig Baja lakossága egy részének kenyérkeresetét biztosított. Ennek a munkának nem szabad szünetelnie. Ezt a munkát beállítani Baja oly sok jót tennitűdő hölgyközönsége lehet hivatva. Módot kell találnia a termelt kézimunka értékesítésére. Ha összeköttetéseit felhasználja és kapcsolatot keres a külfölddel is, bizonyára lényegesen enyhítheti a keresethiányt és ennek következményeit.

Erre a célra talán igénybe lehetne venni a külföldi egyetemeken és főiskolákon levő magyar hölgyek közvetítését.

A cél érdekében akár altruista alapon, akár üzleti érdekből — hi-

szen ennek hatása állandóbb lehet — egyformán hasznos szolgáltatást tennének hölgyeink az ügynek. Vegyék kezükbe ezen jó ügyet!

mélto ügyet azok a hölgyek, akik már eddig is sok esetben megmutatták, hogy a köz érdekében tudnak eszmét termelni és áldozatot hozni.

Az inségelleni segítőbizottság első ülése a vármegyeházán

Visszaélések a vasut. munkások fölvetelénél — Földalatti, forradalmi propaganda

Bisztray Balku Gyula főispán a belügyminiszter rendelete szerint felnevezte azt a huszonöttagú segítőbizottságot, amely Bácsvármegye területén irányítani fogja a téli inség- és munkanélküliség ellen folytatott munkálatokat. Ez a bizottság kedden délelőtt tartotta első ülését a vármegyeháza tanácskozó termében.

A tanácskozás nagyon érdekes volt, sokszor izgató. Föltöltötték a legkeményebb diót, Törpemagyország legvéresebb problémáját — csonkabácskai miniatűrben, találják a mezőgazdasági nincstelenséget, a földnélküliek helyzetét, irtóztató nyomorát, amely Trianonországban egymillió cserbenhagyott magyar kétségbeesésre, nem is földhözraadt, hanem gonosz szelek által ide oda vetett, sötét, morajló tömegére világít kísérteties, pokoli tüzzel és a helyből titkos alagutak vezetnek a népszerű európai magyarelles irtómnia és a bolsevik forradalmi tüzelmek műhelyeibe. Szerencsére Bácsvármegyében a helyzet nem olyan rossz, mint az ország más részeiben, de koántsem rózsás, amilyenre egyes fűszolgabírói jelentések festették.

A járási közigazgatás vezetőinek bürokrata szemmértéke tényleg nehéz próbának van kitéve, amikor azt kell eldönteni, ki a munkanélküli a falun, ki nem. Ha akarom minden minden paraszt munkanélküli, akinek nincs vagyona, ha akarom egy sem az. Ha segélyt osztunk kétségbeesett sőt sokan azt fogják mondani, hogy keresetnélküliek — még azok is, akik nem szorulnak rá, hogy módjuk lenne munkába állani. A kérdés széthulló a fekete embertengő óceánjában, nincs semmi támpont, a mezőgazdasági nincstelenségek semmi szervezettek, amelyből ki lehetne indulni. Ezért nem nagy jelentőségű tulajdoníthatunk annak a közigazgatás által eddig elvégzett adatgyűjtő munkának, amely jelentős szerint a vármegye tizenkét községében egyáltalában nincsen munkanélküli. A valóságban csak a németország nincsen, de a magyarok és a bonyevácok, akik a gazdag községekben — például Garán — élnek kétségbeesett szegénységben tekintenek a tél elé és készleteik jó, ha a rácsosnyig, vagy január közepéig tartanak. Az eddigi adatgyűjtést egész nyugodtan a papirkosárba lehet vetni és az utat a belügyminiszter rendelkezésének szigorú szemmelteként

kell hónapról hónapra fölfektetni. Ez a rendelet óvatosan, céltudatosan és hatékonyan fogja meg a kérdést, elejét veszi annak, hogy jutalmazassék és bátorítást kapjon a munkakerülés másrészt munkával, élelemmel, ruhával valójában segítségükre siet azoknak, akiket másképp elnyelne a tél.

Egységes inségakció

A tanácskozást Bisztray Balku Gyula főispán vezette be. A belügyminiszter rendelete szerint felhívta, ugymond, az alispánt, hogy az inségadót milyen összegekkel kell kiegészíteni társadalmi úton. A főispán a kormány intézkedésére kinevezte a huszonöt tagból álló vármegyei segítő bizottságot, amely a járási bizottságok munkáját irányítani fogja. A mai értekezlet célja, hogy a bizottság az alispán és a fűszolgabírák által tájékoztassa magát a helyzetről, az elvégzendő feladatokról és a belügyminiszter által megküldött gyűjtőleveket átadja a fűszolgabíráknak.

Az inség Bácskában

Dr. Szabovljevicus Dusan alispán ismerteti a közigazgatás által összegyűjtött adatokat, amelyek szerint a vármegyében 373 ellátásra szoruló, keresetképtelen és 1049 munkanélküli van. Tizenkét községben — ugymond — egyáltalán nincs munkanélküli. A munkanélküliek számát havonként fogják ellenőrizni és új adatokkal kiegészíteni. Miután a segély nem pénzben történik, hanem természetbeni adomány — kenyér, szalonna, fűtőanyag stb. — alakjában, intézkedések történnek ezek beszerzésének, gyűjtésének és kezelésének módjáról.

A bizottság tagjai részéről figyelemreméltó megjegyzések és bírálatok hangzanak el, amelyeknek az a lényegük, hogy az inségakció ne legyen fölbátorítás a munkakerülésre. Ebben a tekintetben a veszedelem nem nagy, mert amint a főispán és az alispán hangsúlyozta, elsősorban munkát szereznek a rászorulóknak, a természetbeni segély kiosztása pedig olyan ellenőrzés mellett történik, amely kizárja azt, hogy illetéktelenek is hozzájussanak.

A pályafelügyelő tiz százezer részvételére a munkások kerestéből

Szóba került, hogy Melykuton és Jánosalmán 80-80 munk-

ásra volt szükség vasuti sinek kicserélésénél huszonkilenc fillér órabér mellett. Miután helybeliek nem vállalkoztak a munkára, a vasut Kiskörösről hozatott töt munkásokat, akik így a bácskának rovására jutottak keresethez. Kuloncsics Miklós jánosalmi fűszolgabíró erre előadja, hogy a munkások felvételét eszközölköző pályafelügyelő erkölcsi bizonyítványt követelt a helybeli jelentkezőktől és követelt orvosai bizonyítványt is Halasról az illetékes egészségügyi közegetől. Hogy volt-e ehhez joga, azt a fűszolgabíró nem tudja, de tény, hogy akkor már Kiskörösön készen állottak az indulásra a pályafelügyelő töt munkásai, akiknek kerestéből a pályafelügyelő tiz százalékot kapott.

A főispán azonnal fölhívta a fűszolgabírókat, hogy erről részletes jelentést terjesszen eléje. Ez annál szükségesebb — ugymond — mert nemcsak visszaélések történnek a munkanélküliség körül, hanem ezek egyben segítik a földalatti, forradalmi propagandát, amelynek jelei Baján és másutt is kiütözköznek.

Köszívű gazdagok

Dr. Kőszegi Mihály kanonok különösen arra a gyászos jelenségre utalt, hogy épen a legvagyonosabbak húzódoznak a segítségnyújtástól és az inségakcióban való részvételtől. Bebizonyosodik, — ugymond — hogy a nagyon jómódu emberek mindig önzőbbek, kapzsiabbak, mint a szegényebbek. Bisztray Balku főispán e tény tudomásulvételével azt hangsúlyozta ki, hogy a bizottságnak annál több fáradsággal és ügyszeretettel kell a feladatát ellátnia és igyekeznie épen azokat meggyőznie a segélynyújtás szükségéről, akik leginkább adhatnak. Végül a főispán összeszegezte a tanácskozások eredményét és intézkedett az izek átadása iránt.

— Vasárnap este megismétlik a Legényegylet előadását. A Katolikus Legényegylet vasárnapi nagy sikerű előadását a Hamburgi menyasszonyt a kitűnő műkedvelő gárda ismételtén előadja. Az előadás iránt az érdeklődés oly nagy, hogy újabb esti bemutató válik szükségessé. Az ismétlést november 30-án, vasárnap este 8 órakor ugyancsak a Központi színháztermében fogják megtartani. Helyárak: páholy jegy 1-20 pengő, földszinti ülőhely 1-20 pengő, karzati jegy 80 fillér. Jegyek elővételben a Mi Boitunkban és Csábi Károly útletében kaphatók.

Séta a Hangász-utcában

A minap véletlenül egy kis dolgom akadt a Hangász-utcában, ott tanítványaimról parkolók lehetőleg hű képet adni a városi közigazgatást illetően.

Hogy az utca el van hanyagolva, az nem lepett meg mert hiszen csaknem kivétel nélkül ugyanaz a sorsa a város külső szelein levő utcáknak. Azonban nem idillikus dolog az, hogyha valakinek homokra van szüksége, egyzerűen neki lát a ház előtt levő utast szegélyének és egy takaros farkasvermet kubikol komokszükséglete kielégítésére. Van erre felhatalmazása, avagy nincs, azt nem tudhatjuk, de hogy ez közveszélyessé is válhat, az bizonyos. Ezt az ügyet mint rendkívüli esetet jegyeztem fel, szól pedig ez a köznek, amiről az alábbiakban lesz szó, az már a közigazgatás: illeti.

Van a Hangász utca közepe táján egy mélyturató kút, azaz csak volna, ha működne. Hogy mi okból pusztult el, az nem ide tartozik, de hogy jelenleg a megjavításán sem dolgoznak az bizonyos. Ez valahogyan nincs rendben, mert na közutat létesítünk, azt üzember, illetve jó karban is kellene tartani. Hiszen annyi váratlan veszélynek van kitéve egy ilyen elhanyagolt városrész, amennyit csak elgondolhatunk. Eltekintve a közegészségügyi óvó intézkedésektől, mennyi kár, mennyi szerencsétlenség származhat ebből egy na gyobbméretű váratlan tüzesetnél. Hat azt tudjátok-e mennyit szenved a községi segélytálta? Minden esetre pénzbe kerülne a rendbehozatala, vagy egy újabb kútfúrás, de végtére ami nélkülözhetetlen, azt mégis csak meg kellene csinálni.

Eddig csak két esetet tettünk szemlélhetővé, ott van azonban még a harmadik eset is, mely még súlyosabb mint a két előbbeni. Valahol a 27 vagy 25 sz. ház előtt éktelenkedik egy siralmas állapotban lévő nyitott közút. Gértája nincs, kereskes felvonó henger e nincs, kávéja, illetve kútróvása rozoga deszka takolmány, alig 60—70 cm. magas, úgy hogy egészen apró gyermekek is belekukucskálhatnak. Ha jól láttam, egy szálta van beleillítva, talán mentőtárnak. Akinek vize van szüksége annak kötelet is kell hoznia magával, azután féltettel áthajol a kútróváson és a magával hozott kötelet ráerősítve kannájára, húzhat vizet, ameddig a kájái bírják. Ottlétemkor éppen egy 11—12 éves fiú erőlködött a vízhez, bizony a gyengébbeknek elég nehéz művelet ez. Így fest tehát a Hangász utca egyetlen használható közútja.

Valóságos középkori állapot ez, el sem hinné az ember az Úrnak 1930 ik esztendejében. A mai kultúrában leginkább a gépjűzme átvitte már magat a lehetetlennek tetsző dolgokon is és mi még mindig abban a középkori gyerekcipőkben járunk ezen a téren, amit a kultúra képten volt elűntetni ezideig. It megáll az ész és nem akar, nem képes hinni a valóságban, százszor is megkérdi önmagától, hogy alont ez avagy valóság.

Nem kívánunk sokat, de azt mégis csak joggal elvárhatjuk, hogy az ilyen primitív intézmények karban tartassanak és lehetőleg ne jelentse nek veszélyt a köze nézve. K. V.

— Aranylakodalm Felsőszentivánon. Patacska Pál és neje a múlt héten tartották aranylakodalmukat. Nagy eset, mert Felsőszentivánon első eset.

Mikulásra készül a Misszió Társulat December 3-án és 4-én tartják az ünnepséget

A Szociális Misszió Társulat minden évben igen hangulatos, szép mikulásdélutánt szokott rendezni. Az ilyen mikulásnapi ünnepségen valamelyik ovoda kis növendékei közreműködnek. A kedves műsor keretében megjelenik a Mikulás, aki valamennyi gyermeknek szeretetsomagot hoz ajándékkul.

A piroskötéses egyforma szeretetsomagok tartalma természetesen nem képvisel nagy értéket, mert hiszen ezeknek a szeretetsomagoknak a megváltási ára mindannyiszor a zárda szegénysorsu növendékeinek felruházására szánt összeghez járul. A megajándékozott kisgyermek boldogok mégis, mert a Mikulás maga nyújtja át a nagy utról érkezett küldeményt.

Az idén szintén nagy buzgalommal készül a Misszió és a Leányklub a mikulásdélutánra. A szeretetsomagok fűzését a Leányklub szorgalmasan végzi. Mintegy négyszázon felül lesz a csomagok száma, mert igen sok az igénylő, szinte minden évben több a megelőzőnél.

Hétfőn tartott egyesületi ülésen a Misszió Társulat elhatározta, hogy ez évben két ízben és pedig december 3-án és 4-én, szerdán és csütörtökön délután fél 4 órakor a zárda-ban rendezik meg a mikulástünnepségeket.

A műsort Schnitzinger Mária ovónő vezetésével a Kinizsi Pál-utcai ovoda növendékei szolgáltatják, akik már lelkesen készülnek is a nagy eseményre. A műsor mind a két ízben és a szeretetsomagok is egészen egyformák lesznek. A torlódás elkerülésére az elnökség a kisgyermekeknek kibocsátott meghívókon pontosan feltünteti, hogy az illető gyermeket melyik délutánra hívja meg a Mikulás, épen azért kéri az időpont betartását.

Együttal a Misszió felhívással fordul tagjaihoz, hogy a szeretetsomagokhoz szánt édességet, cukrot, gyümölcsöt legkésőbb december 1 re feltétlenül juttassák el az elnökhöz özv. Herr Ödönnéhez. A szükséges tudnivalókat közölni fogjuk.

A dumping hatása a jugoszláv erdőkitermelésre

Ugyanazok a vállalatok ugyanazért az erdőért csak a felét kínálják az egy hónappal előbb ajánlott összegnek

Belgrádból jelentik: A szovjetdumping, mint ismeretes, súlyosan érinti a jugoszlávai erdőipart is. A dumping hatása mutatkozott meg a napokban egy árlejtésen, amelyet a zágrábi erdőigazgatóságnál tartottak meg. Az erdőügyi minisztérium a zágrábi erdőigazgatóság útján árlejtést írt ki a Popov Gaj nevű erdőség kitermelési jogának átengedésére. A kikiáltási összeg 8.582.383 dinár volt és bár az árlejtésen sok

cég vett részt, a legmagasabb ajánlatmindössze 6.090.000 dinárra rugott. Ugyanerre az erdőre egy hónappal ezelőtt is tartottak árlejtést, amelyet azonban a minisztérium nem hagyott jóvá. Az első árlejtésen, noha azon is ugyanezek a vállalatok vettek részt, a legmagasabb ajánlat nem kevesebb, mint 11.459.000 dinár volt. Egy hónap alatt tehát csaknem ötven százalékkal csökkent a felkínált legmagasabb ár.

Csőbörből a kutba!

Szegény oroszok! Róluk akarok egyetmást mondani. Egy-két héttel ezelőtt rádiómon sikerült elcsipni Moszkva állomását, s azóta figyelemmel kísérem annak leadásait, különösen a mi rádió egyetemünket helyettesítő vörös munkás egyetem előadásait és rádióüzeneteit.

Szegény orosz munkás! Míg cárizmus volt, addig csak volt valahogy, még talán jó is volt. Még sztrájkolhatott is a munkás, helyét változtathatta, szóval szabadságot élvezett a jólakásról s emberi életéről nem is beszélve.

Ma ez mind a rég mult meséje.

Az orosz, ha káromkodott, — Istent — sohse emlegette, de ha valakire haragudott: „ti csort” (te ördög), vagy ha nagyon komisznak minősített valakit: „ti antikriszt” nevezett. Ha valamitől félt, úgy az, az „Antikrisztus” volt.

Ma a rádió üzenetekben igen sokszor emlegetett az u. n. „udarnii otojád” olyan terrorcsapat féle, amit ép a munkások ellen használnak fel, ha azok elégedetlenek. A rádió tevékenysége legnagyobb része fenyegetésekkel teli és arra irányul, hogy a multat groteszk formában állítsa a hallgatók elé s aziránt minél nagyobb gyűlöletet plántáljon az orosz

muzsik azelőtt becsületes lelkébe.

Másik törekvés s ez talán a legfőbb, hogy a vallást kiirtsák a lelkéből. Majd mindennap ily irányu előadást közvetít a rádió, melynek végén a „legsükségesebb” könyveket ajánlja a munkások figyelmébe. A legutóbb is a következő címűeket: A forradalom és a templom. A te. nplomok és Secták politikai szerepe. A kommunisták és a vallás. Vallás a politikában. A csodák. Mondanunk sem kell hogy a könyvek tartalma nem pietista irányzatú, hanem csak vallást gunyoló, hitet ócsárló-portograf szennyírat.

Igy fest nagyjában a sovjet rádió munkája.

Vigyázzunk keresztény testvérek! Ez az előmunka nálunk is folyik. A sajtó egy része, s az irodalom néhány beteg lelkű kalóza ennek a célnak szolgálatában áll! Legyünk résen, nehogy mi is posványba jussunk.

Rádiós.

— Talált tárgy. Találtak egy darab ezüst foglalatú fülbevalót. Felhívjuk a jogos tulajdonosát, hogy azt a rendőrkapitányság 31. számú szobájában a hivatalos órák alatt vegye át.

HIREK

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének bajai csoportja teát ad Berta Ilona tiszteletére.

A magyar ugar — e nehéz idők közepette — bojtortjánokkal és gyomnövényekkel telt. Mely szántásra van szükség, hogy a termés kielégítő legyen. Erős kézre és lelekre, hogy ezen a magyar lelkiugaron a jó cselekvések és magasszárnyalásu gondolatok elnyomják a gyomokat, az emberi kicsinyességeket és a léleknek terméketlenségeit.

Ezeknek a gondolatoknak legfőbb reprezentánsa Berta Ilona az írónő, a fanatikus magyar lélek, a magyar asszonytársadalom kiváló egyénisége, kit e végvár asszonyai azzal becsülnék meg, hogy Baján való tartózkodása alkalmából tiszteletére a Központi Kávéház külön termében teát adnak. A tea 1930. november 30-án délután 4 órakor tartandó közgyűlés után közvetlenül, kb. 6 órakor lesz. Ára süteménnyel együtt 80 fillér.

Legyen ott minden magyar asszony, demonstráljuk a központi kiküldött előtt, hogy arra a megbecsülésre, melyet a központ legilletékesebb vezetősége velünk szemben táplál, méltó e Délvidék asszonya, mert lelkében él a szebb jövő egyengetésének nagy jelentősége és ezért dolgozni, taradni minden időben kész.

Akik pedig egy életet szenteltek ezen gondolatok megvalósításáért és annyit tudnak taradni ezen szó „asszony” fogalmának megemléseért, azoknak munkássága minden bajai magyar asszony lelkében méltóképpen élnek és ott lesznek, hogy erről külsőképen is tanúságot tegyenek.

— A Leányklub gyűlése. Ma, szerdán délután fél 6 órakor a Szent Margit Leányklub egyesületi gyűlést tartja a Legényegyletben. A tagok pontos megjelenését kéri az egyesület elnöksége.

— Ma délután érkeznek a népszámlálás ügyében. Ma, szerdán délután 3 órai kezdettel a város házán népes értekezlet lesz. Az összehívott értekezlet célja a népszámlálás kérdéseinek elintézése. A népszámlálás ügyét, amint azt már többször hangsúlyoztuk dr. Vojnics Ferenc polgármester a legintenzívebben akarja megoldani. A pontos, aprólékos részletekig előkészítik az ügyet, hogy a számlalóbiztosok teljesen zavartalanul végezhessek a munkájukat.

— Első szerdára helyezik a Misszió gyűléseit. A Szociális Misszió Társulat bajai szervezete elhatározta, hogy szokásos havi gyűléseit ismét a régi megállapodás szerint a hónap első szerdáján tartja meg. A gyűlések pontos ideje délután 5 óra, utána nyomban pedig a Leányklub tartja heti gyűlését.

— A zárda növendékeinek téli ruhája. A Miasszonyunkról nevezett Iskolánövérök zárdajának szegénysorsu növendékei számára karácsonyi felségélyezési akciója keretében a Szociális Misszió Társulat ebben az évben 325 pengőt adományoz. A segélyt nyerő növendékeknek a ruhát stb. az Órangyal Társulat tagjai karácsonyfa ünnepélyvel kapcsolatban adják át. A zárda rendelkezésre álló összege a Misszió hozzájárulásával tetemesen növekedik s így

ebben az esztendőben is sok szegényebb növendék felruházását saját kebelében biztosítja az intézet.

— **A szegényügyi gyűjtések eredménye.** A szegényügyi gyűjtésbe bekapcsolódó Misszió Társulat legutóbbi gyűjtésének eredménye 11.300 pengőre emelkedett. A más egyesületek által lefolytatott havi gyűjtés összege az előbbinél együtt az 1500 pengőt haladja meg. A gyűjtések eredménye Baján egy egy hónapban még mindig kevesebb, mint amennyit vártak a társadalom bekapcsolódásától.

— **Befagyott a fagyaltosoknak.** Fagyalt készítéséhez eddig nem kellett egyéb, mint egy kevés cukor, ízesítő szörp, színesítő anyag, egy két kerekű kocsi, meg a szokott csengő, s azután jöhetett a vevő. Ezután már másként lesz, mert a fagyaltkészítést a cukrász ipar körébe utalta a kereskedelemügyi miniszter most kibocsájtott rendelethez. Eszerint a jövőben fagyaltkészítéssel, valamint cukorkafőzéssel csak olyan iparosok foglalkozhatnak, kik a cukrász iparra iparigazolvánnyal rendelkeznek.

— **Politikai amatőrök és a boletta árnyékában.** Azt olvassuk az egyik közgazdasági szaklapban, hogy a csonkamagyarországi mezőgazdák nagyon ráhúzták a bolettára. Arra a hírre, hogy a kormánytól fogja emelni a papíros értéket, várakoztak a termés értékesítésével. Közben a hivatalos berkekben izgatottan folytak a tanácskozások, felőránták új tervek születtek, változtak az álláspontok. Mindig így szokott az lenni, amikor a pánik urra lesz és a tizenkettedik óra utolsó percében fujnak riadót a halálra vált hornisták. Végeredményben a boletta megmaradt a holtpontra és a gazda nagy veszteséggel veti piacra buzáját. Hogy minek szánták a bolettát, azt nem vitaljuk: tényleg a mezőgazdaságon akartak segíteni a maguk hozzá nem értő módján. Hogy mire szolgált a boletta, azt látjuk ebből a mindennapi gyakorlatból. A középeurópai országokban egész afrikai üzelmek folynak a földmivések bőrére. Minden évben megmentik őket, minden évben új módszereket találnak a termés újabb értékesítésére, minden évben megrendezik az ár-

harcot a buza körül és végeredményben mindig illetéktelen nyereséggel veszik át a gabonát. A kormányzat minden amatőr jóindulata mellett az idén elősegítette ezeket a manővereket a bolettával is.

— **Diplomáciai uton kér a rendőrség felvilágosítást a kassai letartóztatása miatt.** Just József magántisztviselő két hét előtt rokonai látogatására Kassára utazott. A kassai rendőrség, bár szabályszerűen kiállított utlevele és beutazási engedélye volt, nyomban megérkezésekor letartóztatta. Rokonai érdeklődtek a rendőrségi intézkedés oka iránt, de a kassai rendőrigazgatóság a nyomozás érdekeire való hivatkozással minden felvilágosítást megtagadott. Hozzájártozói most az esetet bejelentették a magyar hatóságoknak és a budapesti rendőrség diplomáciai uton kérdést intézett a kassai rendőrigazgatósághoz Just József letartóztatásának oka iránt.

— **Orvosi hír.** Dr. Fodor László, belgyógyász, rendelését Rövid-utca 4. szám alatt december elsején megkezdi. Rendel. délelőtt 8—10-ig, délután 5—7-ig. Telefon: 428.

— **Grafologus Baján.** Harx mester a közismert grafologus Bajára érkezett, ki bárkinék egy pár sor írásából, vagy fényképéről pontos jellembrázolást készít életkörülményeiről. Egész nap lakásán: Cifrusz Ferenc-utca 49. szám alatt található. Kéziratok az Új Élet papírkereskedésében is leadhatók. Nem és kor közlendő.

— **Apaszág bizonyítása vérpróba alapján.** A japáni kuria bírósága elé került egy gazdag kobei kereskedő lányának póre a csábítója ellen. A kuria helyet adott a törvényszéki orvosszakértő követelésének, aki azt akarta, hogy vérpróbát vegyenek ama három embertől, akiket a vádlott a leány udvarlójának jelölt ki, önmagát is beleértve. A törvényszéki orvos egyetemi tanárak segítségével ejtette meg a vérvizsgálatot és a vizsgálat alapján a kuria úgy döntött, hogy a vádlottra az orvosi szakértők véleménye alapján hebizonyítónak mondotta ki az apaszágot s elmarasztalta őt megfelelő kártérítésben is.

— **HENERÁRY-KÁVÉ prima, illatos keverék, hozzáértők számára a legfinomabb aromájú fajtákból összeállítva negyed kg P 2.80. Készítse kávéját a mi pörköltkávékaverékünkkel. Naponta friss pörköltkávét kapható! ÜZV. HENERÁRY ANTALNÉ és FIA fűszer- és csemegekereskedők. Baja. Telefonszám 70.**

— **A felsőszentiváni templom belülről is megújult.** Magyar István plébános, korát meghaladó agilitásának és Schill György és társa oleó vállalásának eredményeként a templom belseje Isten házához méltó. A festés költségeit gyűjtéssel fedezik, mely dacára egy elem elzárkózásának, mégis össze fog gyűlni. Az eddigi adakozóknak hálás köszönet.

— **Olaszországban eltűnt egy folyó.** Romai lapok különös geológiai tüneményről számolnak be, amely egy folyó eltűnését okozta. A tünemény Civizzano mellett az Appeninekben történt, ahol a Rosaro folyó vízének esését vízerőtelepben használták ki. A telepen hirtelen megálltak a turbinák, mert nem volt vízük. Amikor keresték a vizet, megállapították, hogy a folyó az egyik oldalon utat tört magának egy barlangba, amelyben az egész folyó vize eltűnt. Rövidesen a hegy másik oldalán tódult felszínre a víz, ahol az ellenkező tüneménnyel állottak szemben, egy új folyó keletkezésével.

— **Gyomor- és bélzavaroknál.** étvágytalanságnál, szorulásnál, fölfúvódásnál, gyomorégésnél, felbőfögésnél, szédülésnél, homlokfájásnál, hányingernél 1—2 pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz alaposan kitisztítja az emésztőutakat. Közközhízi jelentésekben olvassuk, hogy a Ferenc József vizet még a fekvő betegek is nagyon szívesen isszák és általánosan dicsérik. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

MOZI

— **Európa diadala a hangosfilmen**

Ugy Amerikában, mint Európában a legmozgószerűbb hónapok óta a legnagyobb sikerrel mutatják be „The Love Parade” című hangosfilmet, amelynek magyar címe „A királynő férje”. E film elérkezett most hozzánk is, bizonyára a bajai közönség előtt is emlékezetes sikert fog aratni. És ez természetes, mert hisz a Királynő férje filmnek az egész világon olyan áttűtő sikere van, s aki csak látta elraktározza azok közé a filmek közé, amelyekre mindig szívesen fog emlékezni.

A királynő férje sikerénél érdekesebb mutatni arra, hogy ebben az Amerikában készült hangosfilmben az európai művészet illi diadalát, hiszen európai a film három főtenvezője, az író, a rendező és a főszereplő.

Az író, Vajda Ernő magyar ember, akit nem kell a mi közönségünknek bemutatni.

A rendező Lubits Ernő. Ő ma a

világ legnagyobb rendezője, hisz a legszebb filmek sikere, mint Oroszország, Madame Dubary stb. az ő nevéhez fűződnek.

A főszereplő a franciák dédelgetett kedvence: Maurice Chevalier. Aki őt meglátja, bizonyára meg fogja szeretni. A magyar, a német és a francia művészet egy-egy reprezentánsa fogott tehát össze és párosulva az amerikai tőkével megalkották a Királynő férje filmet, amellyel egyszerre dominálóan diktálnak irányt a jövő hangosfilmeknek.

E pazarul kiállított gyönyörű ujdonságot e héten pénteken, szombaton és vasárnap mutatja be az Uránia.

Közgazdaság.

— **Ki akarják kapcsolni a közvetítő kereskedelmet a külföldi állatvásárlásoknál.** Ismételt panaszokdát már a lótenyésztő gazdák, hogy a katonai lóvásárlások alkalmával a katonaság a vásárlások megkönnyítése céljából nem a gazdától, hanem a kereskedőtől vásárolja a lószükségletet. A panasz folytán a honvédelmi minisztérium utasította a katonai lóvásárló bizottságokat, hogy a közvetítőkereskedelmek kikapcsolásának közvetlenül a tenyésztőtől, illetve gazdától szerezzék be a lószükségletüket. A gazdák ennek a kérésnek kedvező elintézése folytán most nekibátorodtak és egyes vidéki mezőgazdasági kamarák útján arra kérik a földművelésügyi minisztert, hogy a külföldi részéről történő állatvásárlásoknál is kapcsolják ki a közvetítő kereskedelmet, mert így a külföldi vásárlók a megvásárolt állatokért nagyobb összegeket fizethetnek. Fölterjesztésükben a kamarák kifejezték azt a készségüket, hogy a külföldi állatvásárlók szervezésében közreműködjenek.

— **A paprika az új lengyel kereskedelmi szerződésben.** A magyar-lengyel kereskedelmi viszonylatok tekintetében jelenleg az a helyzet, hogy a két állam képviselői még 1928. december 2-án aláírták a kereskedelmi pótszerződést, amely egyes cikkeknél tetemes vámszállításokat tartalmaz. Ezen pótszerződés alapján a paprika vámja leszál 185 70 zlotyról 90 zlotyra, ami jelentékenyen megkönnyíti ennek az értékes, speciálisan magyar fűszernek a kivitelét.

Laptulajdonos Új Élet nyomda r. t.
Felelős kiadó és kiadóhivatal vezető
DR. MAMUSICH JÓZSEF.

U—R—A—N—I—A

Nov. hó 28. pénteken, 29. szombaton 6 fél 9., 30. vasárnap fél 4, 6 fél 9.

A királynő férje

filmoperett 12 fejezetben.

Főszerepben: Maurice Chevalier, Janette Mc Donald, Lilian Roth és Lupino Lane. Kisérő filmje:

Szeretöm egy fekete nő

Hangos hirodó.

hangos rajzfilm.

Hangos hirodó.

Bármily gyártmányu készüléket

a BRUSZT-féle RÁDIÓHÁZBAN

szereshet be legelőnyösebben.

(Az ország egyik legrégebbi szaküzlete.)

Szent István-tér 4. Telefon : 255.

Kérje legújabb árjegyzékeinket Telefunken, Philips, Standard, Telefongyári, valamint saját gyártmányu készülékekről!

Figyelem!

Ertesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Baján 28 év óta fennálló első

„H a t t y u”
Gőzmosodámba

elő állított ing és gallért Baján a legolcsóbban és legújabb módszer szerint tűkér fényesen lesz előállítva. Törés kizárva gallér tisztítás drb.-kint 10 fillér, azonkívül mindenféle fehérneműt a legolcsóbban tisztítok és mindenféle fehérnemű tisztítás 8 napon belül el lesz készítve.

Kérem a nagyérdemű közönség szives pártfogását.

Maradok tisztelettel

Antal B.

Péter Pál-utca 1. a plébánia templom mögött.

Elavult régi
Rádióját

becseréljük

modern PHILIPS rádióra.

Rádió készülékek kedvező

részletfizetésre.

KÓKAY
TESTVÉREK

rádió szaküzletében Baja.
(városháza alatt.)

Saját gyártmányu
kubikos, sárhordó,
házi

talicskák
olcsón beszerezhetők
U T R Y-nál.

Telefon : 280. Erzsébet kir.-utca 38.

Éjjeli
szolgálatot tart

reggel fél 8 óráig és
vasárnap d. u. nyitva
nov. 24-től dec. 1-ig

Lovasy Üdön
dr. Geiringer János
gyógyszertára.

Vásároljon
az
„UJ ÉLET”-ben.

VARROGÉP

JAVÍTÁS
SZAKSZERŰEN
ES GYORSAN.

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Erzsébet királyné-utca 11.

Sezlonok, matracok, szalon és uriszoba
garniturák, mindenféle kárpitos áruk
fizetési kedvezménnyel is
k a p h a t ó k

SCHAFFLER MÁTYÁS

kárpitosnál, Gróf Zichy Bódog tér 1. (Hitel Bank alatt.)
Javítások és alakítások.

Csepel Varrógépek

hosszu és nagyon kedvező részletfizetésre.
A modern és divatos himzötanfolyam díjmentes tanítása

KÓKAY TESTVÉREK

Csepel varrógépek főlerakata BAJA. (Városháza alatt.)

LAKY

bérautója
megrendelhető,
helyben és vidékre

Telefonszám : 375.

Ha még nem vett kiváló
önborotva pengét
olcsón, úgy forduljon
U T R Y-h o z.

Baja, Erzsébet királyné-ut 38. — Telefon : 280.

FOGALOM

a közönség körében az a
tisztaság, rend és előzékeny
kiszolgálás melyet

|| 20% engedmény

adása mellett nyújtunk
ezen lap előfizetőinek

legolcsóbban nálunk
étkezhet.

mert OLCSÓ árainkból külön kedvezményképpen

(P. 1.50-es

menüt kivéve.)

10%

engedményt adunk

SEMMI

költsége sem az érkezéskor, sem az

utazáskor, mert szemben vagyunk a

KELETI PÁLYAUDVARRAL.

Magyaros vendégszeretettel várjuk családi szállodánkban.

PARK NAGYSZÁLLODA, Budapest, VIII., Baross-tér 10.

(Szemben a Keleti Pályaudvar érkezési oldalával.)

Legolcsóbb papirbevásárlási forrás
Baján az Uj Elet r.-t. papirüzlete